

НАЦІОНАЛЬНА РАДА УКРАЇНИ
З ПИТАНЬ ТЕЛЕБАЧЕННЯ І РАДІОМОВЛЕННЯ

РІШЕННЯ № 1264

16.09.2021

м. Київ

Протокол № 26

Про результати позапланової безвізної перевірки
ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів
(НР № 00538-м від 07.06.2016,
ефірне мовлення, логотип: «НТА»)

За результатами моніторингу телерадіопрограми ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів (ліцензія на мовлення НР № 00538-м від 07.06.2016, логотип: «НТА»), зафіксовано пряму трансляцію 20.05.2021 (початок о 19:16) та повтори 21.05.2021 (початок о 08:17), 23.05.2021 (початок о 20:31) передачі «Говорить великий Львів» за участю гостя студії громадсько-політичного діяча, народного депутата України VIII скликання Олега Барни.

Моніторингом телерадіопрограм зафіксовано висловлювання:

(пряма трансляція 20.05.2021 о 20:48, повтори: 21.05.2021 о 09:48 та 23.05.2021 о 22:04)

Олег Барна: *«Сьогодні день вишиванки. Це наш атрибут, наша національна культурна ідентичність. На жаль, Зеленський вкотре показав на косоворотці, що він не є прихильник нашої ідентичності, як і при святкуванні Параду Незалежності, коли зайчик плейбою тоді керував, а косоворотка це його сутність. Я чесно скажу, при всій повазі, що він навіть є в деякій мірі і **бракований євреї**, тому що в євреїв, це моя думка, тому що...».*

Ведучий Віталій Крутяков: *«Так, це Ваша думка, тому що це Президент України. Ми маємо пам'ятати... це посада».*

Олег Барна: *«...це моя думка, тому що повчитися треба, як захищати країну і любити саме в Ізраїлі...».*

(пряма трансляція 20.05.2021 о 20:53, повтори: 21.05.2021 о 09:52 та 23.05.2021 о 22:12)

Ведучий Віталій Крутяков: *«Ми дуже часто в нашій студії... і наші глядачі пишуть, що треба говорити не лише про феномен чи парадокс Зеленського, а й потрібно говорити в тому числі й про феномен електорату, який обирає таких чи інших президентів. Але про що я хотів сказати: якщо ми безперервно останніми словами будемо образжати людину, яка є Президентом нашої держави, то очікувати, що електорат буде відповідальніше ставитися до виборів, виборів в тому числі президента, мені здається, не варто».*

Висловлювання гостя передачі «Говорить великий Львів» Олега Барни в ефірі ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, 20.05.2021 (початок о 19:16), 21.05.2021 (початок о 08:17), 23.05.2021 (початок о 20:31) містить ознаки порушення вимог абзаців четвертого, шостого частини

другої статті 6, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію».

У зв'язку з цим на засіданні Національної ради 10.06.2021 рішенням № 746 було призначено позапланову безвізну перевірку ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів.

На виконання наказу голови Національної ради № 5а/154 від 11.06.2021 було здійснено позапланову безвізну перевірку ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів (місцеве ефірне мовлення, логотип: «НТА»), за результатами якої складено Акт № 149 від 20.07.2021.

Про проведення позапланової безвізної перевірки ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, було повідомлено рекомендованим листом № 17/1047 від 15.06.2021.

Відповідно до пункту 3 резолютивної частини рішення Національної ради від 10.06.2021 № 746 Національна рада зобов'язала ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, у термін до 08.07.2021 надати Національній раді шляхом надсилання на адресу: вул. Винниченка, 6, а/с 1553, м. Львів, 79008, документи та матеріали, необхідні для проведення перевірки:

- фотокопію (ксерокопію) Журналу обліку передач за 20.05.2021, 21.05.2021, 23.05.2021, завірену підписом керівника та печаткою телекомпанії;
- завірену керівником копію сітки мовлення за 20.05.2021, 21.05.2021, 23.05.2021 із розподілом передач відповідно до програмної концепції мовлення;
- завірену керівником копію Редакційного статуту телекомпанії.

ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, дотрималося встановленого Національною радою терміну, надавши документи та письмові пояснення 06.07.2021 у повному обсязі.

Наданий ліцензіатом витяг з Журналу обліку передач ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, за 20.05.2021, 21.05.2021, 23.05.2021 та Програмна сітка мовлення за 20.05.2021, 21.05.2021, 23.05.2021 відповідають акту моніторингу та запису ефіру, здійсненому 20.05.2021, 21.05.2021, 23.05.2021 (за параметрами: 57 ТВК у м. Львові).

ПП «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО» у письмовому поясненні на виконання рішення від 10.06.2021 № 746, зокрема, зазначило: *«Політика редакції телерадіо передачі «Говорить великий Львів» стоїть на засадах дотримання законодавства України в сфері теле- та радіомовлення, запобігання поширенню неправдивої інформації, мови ворожнечі чи будь-яких неконструктивних ідей та закликів, які можуть спричинити негативний вплив на слухача. На противагу – редакційна політика покликана, аби представник кожної соціальної групи, представники різних ідей та поглядів мали можливість викласти свою позицію щодо того чи іншого питання, бути почутим...»*

Саме тому як редакція передачі, так і ведучі, глибоко цінують свободу вираження поглядів, яка являє собою одну з важливих засад демократичного суспільства та одну з базових умов його прогресу та самореалізації кожного. Адже демократичне суспільство неможливе без плюралізму, відкритості думок. Однак редакція абсолютно чітко усвідомлює і той факт, що, попри усе

вищезазначене, демократичне суспільство вимагає толерантності, та зміст телепередачі не повинен ображати чи непокоїти слухача.

Працюючи на засадах цих цінностей, впродовж усього існування телепередачі «Говорить великий Львів» на телеканалі «НТА – НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНСТВО» редакція та ведучі телепередачі вживали усіх необхідних заходів, аби дотримуватися законодавства України, зокрема Закону України «Про інформацію», Закону України «Про телебачення і радіомовлення», забезпеченню прав людини, які передбачені Європейською Конвенцією з прав людини, Конституцією України...

З огляду на ситуацію, яка склалася в ефірі телепередачі «Говорить великий Львів» від 20.05.2021 року, хотіли б сказати, що ефір був присвячений діяльності Президента України та думок представників громадськості Західної України саме з приводу діяльності Володимира Олександровича Зеленського на посту Президента України.

Саме тому підкреслюємо, що упродовж ефіру ведучі ток-шоу Віталій Крутяков та Наталія Струк закликали гостей та присутніх експертів бути толерантними та не переходити на особистості, вкладаючи в такі заклики власне повагу до людини, прав та свобод окремого індивіда, особистості, незалежно від тої чи іншої її ролі в окремо взятому суспільно-політичному контексті. Так, власне такі заклики вказують на спрямованість дій ведучих на припинення правопорушення в прямому ефірі телепередачі в контексті ст. 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» та вказують власне на підкреслення цінності особистості незалежно від соціальної чи політичної ролі такої, її робочого місця, посади тощо, а тим паче незалежно від нації, віросповідання, кольору шкіри. Ведучі такими закликами ставили особистість кожного, кого обговорювали, а також присутніх на телепередачі вище будь-яких вищезазначених умовностей.

З огляду на те, що телепередача «Говорить великий Львів» від 20.05.2021 року була присвячена власне діяльності Володимира Олександровича Зеленського на посту Президента України, висловлювання та застереження ведучих телепередачі стосовно поваги до статусу особи, поваги до посади та інституції Президента України є доречними та обумовлені темою передачі, а також загальним контекстом дискусії, організованої каналом. Ба більше, таким чином ведучі телепередачі підкреслили важливість поваги до інституцій держави, державних діячів та осіб, які були обрані на ті чи інші посади громадянами України на демократичних прозорих чесних виборах.

Однак, при виникненні схожих ситуацій в майбутньому, редакція намагатиметься в процесі випуску повторів телепередач, уникати висловлювань, які можуть бути сприйняті слухачем неоднозначно, та випускати програми в повторі зі змінами, застосувавши редакційну модерацію. В даній ситуації модератори телепередачі вбачали в таких висловлюваннях лише різку критику дій Президента щодо тих чи інших державницьких та суспільних процесів, які обговорювалися в рамках, дозволених демократичним суспільством, таких, що не виходять за рамки загальноприйнятих обмежень. Так, модератори не вбачали в таких висловлюваннях мову ворожнечі, а лише

дискусію, яка становить суспільний інтерес. Більше того, з приводу, з якого висловився Олег Барна, на той момент було випущено велику кількість критичних статей та репортажів. Такий загальний фон щодо такого суспільного явища, щодо якого гостро висловився пан Барна, наштотував редакцію до висновку про дискусію, а не елементи ксенофобії чи мови ворожнечі.

Однак, після отримання Рішення № 746 редакція каналу переконана, що такі висловлювання, хоча й не мають ознак ксенофобії, мови ворожнечі, а також були висловлені в контексті дискусії та теми телепередачі, однак, є дуже різкими для слухача.

З огляду на це, редакція взяла до уваги зауваження Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення та зобов'язується здійснити в подальшому всі необхідні дії з метою посилення відстоювання прав людини в прямих ефірах телепередачі «Говорить великий Львів» та інших проектах ПП «НТА - НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНСТВО», редакційної політики повторних випусків прямих ефірів тощо».

З огляду на пояснення ліцензіата, уповноваженими працівниками Національної ради встановлено, що висловлювання гостя передачі Олега Барни, які жодним чином не були обумовлені темою передачі або спровоковані загальним контекстом дискусії, організованою телеканалом, вийшли за рамки критичного ставлення до предмету обговорення і мали ознаки ксенофобії та мови ворожнечі.

Термін «бракований єврей» має негативну конотацію, яка передбачає потенційну можливість розподілу та протиставлення євреїв за нечітко визначеними ірраціональними критеріями, значний потенціал спрямований на стигматизацію та провокування негативного ставлення до частини євреїв незалежно від місця проживання, допускає існування «неповноцінних» євреїв. Це висловлення є прикладом подвійних стандартів щодо висування до євреїв особливих вимог до їх поведінки за логікою: єврей, який живе в Україні, але не виконує обов'язки громадянина України, є «бракованим» євреєм», а не недоброчесним громадянином.

Впродовж ефіру ведучі ток-шоу «Говорить великий Львів» Віталій Крутяков та Наталія Струк закликали гостей та експертів бути толерантними та не переходити на особистості. Наприкінці передачі «Говорить великий Львів» було розміщено текстове оголошення «Редакція може не поділяти поглядів гостей». Проте, працівники телерадіоорганізації не скористались можливістю під час повторної трансляції внести зміни до зазначеної вище передачі та подати змінену або спростовану версію, передача 21.05.2021 та 23.05.2021 транслювалась у повторі без змін та редакційної модерації.

Відтак, зважаючи на вищенаведені факти, перевіркою встановлено, що висловлювання гостя студії ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНСТВО», м. Львів, громадсько-політичного діяча, народного депутата України VIII скликання Олега Барни в передачі «Говорить великий Львів» під час прямої трансляції 20.05.2021 (початок о 19:16) та повторів 21.05.2021 (початок о 08:17), 23.05.2021 (початок о 20:31) містять порушення вимог:

– абзацу четвертого частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Не допускається використання телерадіоорганізацій для: розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті);

– пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Телерадіоорганізація зобов'язана: дотримуватися законодавства України та вимог ліцензії);

– частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію» (Інформація не може бути використана для закликів до повалення конституційного ладу, порушення територіальної цілісності України, пропаганди війни, насильства, жорстокості, розпалювання міжетнічної, расової, релігійної ворожнечі, вчинення терористичних актів, посягання на права і свободи людини).

Порушення абзацу четвертого частини другої статті 6 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» свідчить про наявність розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті і є підставою для застосування санкції «стягнення штрафу» згідно з частиною восьмою статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (Національна рада може прийняти рішення про стягнення штрафу в зазначених у цій частині розмірах, незалежно від застосування до порушника санкцій у вигляді попередження, виключно в разі вчинення таких порушень: телерадіоорганізаціями – 25 відсотків розміру ліцензійного збору за: заклики до розв'язування агресивної війни або її пропаганди та/або розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті).

Розглянувши Акт № 149 від 20.07.2021 позапланової безвізної перевірки ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, заслухавши пояснення уповноваженого представника цієї компанії, керуючись частиною першою статті 28 Закону України «Про інформацію», абзацом четвертим частини другої статті 6, пунктом а) частини першої статті 59, частиною першою статті 70, частинами першою, п'ятою, шостою та восьмою статті 72, частинами першою та другою статті 73, частиною першою статті 74, частиною третьою статті 75 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», статтею 13 та частиною другою статті 24 Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення», Національна рада

ВИРІШИЛА:

1. Визнати порушення ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, абзацу четвертого частини другої статті 6, пункту а) частини першої статті 59 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», частини першої статті 28 Закону України «Про інформацію».

2. Визнати наявність розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті у висловлюваннях, які були поширені в ефірі ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, 20.05.2021 21.05.2021, 23.05.2021.

3. Керуючись частиною восьмою статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення», застосувати до ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, санкцію «стягнення штрафу» у розмірі, розрахованому від розміру ліцензійного збору, нарахованого ліцензіату за видачу ліцензії, не враховуючи умов (зменшення/збільшення), згідно з додатком до рішення (розраховано управлінням фінансової та бухгалтерської служби):

25 % (130 845,00 грн (сто тридцять тисяч вісімсот сорок п'ять гривень 00 копійок)) – за вчинення порушень, передбачених частиною восьмою статті 72 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (розпалювання національної, расової чи релігійної ворожнечі та ненависті).

4. Відповідно до вимог частини третьої статті 75 Закону України «Про телебачення і радіомовлення» ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, у тридцятиденний термін з дня повідомлення Національною радою про прийняте рішення щодо стягнення штрафу сплатити до Державного бюджету України штраф у розмірі 130 845,00 грн (сто тридцять тисяч вісімсот сорок п'ять гривень 00 копійок). Реквізити до оплати: одержувач ГУК у м. Києві/Шевченківський р-н, код ЗКПО 37993783, рахунок UA758999980313000056000026011 в Казначействі України (ЕАП) у м. Києві, МФО 899998 Поле «Призначення платежу»: +;2659;101; ; ; ; ; Призначення платежу: сплата штрафу згідно з рішенням Національної ради від 16.09.2021 № 1264, без ПДВ.

5. Зобов'язати ліцензіата ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів, з дня набрання чинності цим рішенням привести свою діяльність у відповідність до вимог чинного законодавства.

6. Копію цього рішення надіслати ліцензіату ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів.

7. Копію цього рішення долучити до ліцензійної справи ПП «НТА-НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕЛЕВІЗІЙНЕ АГЕНТСТВО», м. Львів.

8. Виконання цього рішення покласти на управління представників Національної ради, управління контролю та аналізу телерадіомовлення, управління ліцензування, юридичне управління.

9. Контроль за виконанням цього рішення покласти на члена Національної ради М. Онопрієнка.

Голова

/підпис/

Ольга ГЕРАСИМ'ЮК

Відповідальний секретар

/підпис/

Юрій ЗІНЕВИЧ